

Sense destí

Kertész Imre

Vaig baixar en una ciutat on a banda de txec també vaig sentir parlar hongarès. Mentre esperàvem el tren d'enllaç que ens havien promès per al vespre, tot de gent, senyores, vellets, homes que rondaven l'estació, es van aplegar al nostre voltant. Ens van demanar si veníem d'un camp de concentració, i ens van fer moltes preguntes, a mí també; volien saber si per casualitat havíem conegut un amic o parent seu, algú que es deia així o aixà. Els vaig dir que en un camp de concentració generalment la gent no té nom. Llavors es van esforçar a descriure'n l'aspecte, la cara, el color dels cabells, els trets característics, i jo mirava de fer-los entendre que no calia que s'hi esforcessin, que en un camp de concentració la majoria de gent canviava molt. A poc a poc es van dispersar, tret d'un home que només portava una camisa i uns pantalons d'estiu, i que tenia els dits grossos enfilats a un passador del cinturó i que amb els altres dits donava copets rítmics al teixit dels pantalons. Em va preguntar, cosa que em va fer somriure una mica, si havia vist les cambres de gas. Li vaig respondre: „Llavors no seria aquí." „Bé, és clar", va dir, però va insistir-hi, volia saber si les cambres de gas existien de debò. Li vaig dir: „I tant que sí", entre altres coses també hi havia cambres de gas, naturalment. I vaig afegir que tot depenia de la mena de camp i dels seus costums. A Auschwitz, per exemple, segur que n'hi havia. Li vaig dir que jo, en canvi, venia de Buchenwald. „D'on?", em va preguntar, i li vaig haver de repetir: „De Buchenwald." „Així doncs, de Buchenwald", va assentir amb el cap, i li vaig contestar: „Sí." „Esperi's, a veure...", digué amb cara rígida, severa, gairebé pedant. „Així doncs, vostè", i no sé per què, però aquest tractament tan seriós, pronunciat amb una certa solemnitat, em va emocionar, „ha sentit a parlar de les cambres de gas." I li vaig contestar que sí. „De totes maneres", va continuar sempre amb la mateixa cara rígida, com si volgués ordenar i aclarir les coses, „no ho ha comprovat personalment, amb els seus propis ulls", i jo vaig haver d'admetre que no. Tot seguit va afegir: „Ah, ja"; va fer un breu cop de cap de comiat i va marxar tot estirat, amb l'esquena dreta, i em va fer la impressió que se n'anava satisfet, si no m'enganyava.

Imre Kertész, *Sense destí*, Barcelon: Quaderns Crema 2002.

Traduït per Eloi Castelló